Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v N. byli Otto S. a Bedřiška S. uznáni vinnými přestupkem podle § 4, č. 1 — správně podle § 5, odst. 1 — vládního nařízení ze dne 4. července 1939, č. 157 Sb. z. a n., spáchaným tím, že úmyslně jednali proti zákazu, uvedenému v § 4, odst. 1, písm. a) téhož nařízení. Okresní soud vyslovil kromě hlavního trestu na penězích též propadnutí částky 9.636 K 20 h, která byla podle trestního oznámení zabavena a uložena na uzavřeném účtu u Městské spořitelny v Č. Výrok o propadnutí odůvodnil okresní soud poukazem na ustanovení § 2 téhož nařízení. Rozsudek je pravoplatný.

Uvedený předpis, podle něhož jest vysloviti v rozsudcích, že náhradní platidla, jakož i veškeren zisk z trestného činu propadají ve prospěch Protektorátu Čechy a Morava, platí a lze ho použíti, jak plyne nepochybně z jeho znění a umístění ve zmíněném nařízení, jen při odsouzení pro trestný čin, uvedený v § 1 tohoto nařízení. Na trestnou činnost, uvedenou v ustanoveních §§ 4 a 5 tohoto nařízení, která jsou obsažena v jiném (druhém) jeho oddílu, se předpis § 2 nevztahuje. Na přestupek podle § 5 nařízení, jímž byli Otto a Bedřiška S. jediné uznáni vinnými, není stanoven ani v nařízení č. 157/1939 Sb. z. a n., ani v jiném zákonném ustanovení vedlejší trest propadnutí platidel, jež byla proti zákazu § 4, odst. 1, písm. a) zadržována nebo uschovávána bez hospodářské potřeby nebo nad její míru. Použití obdoby v otázce, lze-li některý skutek pokládati za trestný čin a jakým trestem má býti stižen, je vyloučeno vzhledem k ustanovení čl. IV uvozovacího zákona k trestnímu zákonu a § 111, odst. 2 ústavní listiny. Uznav na propadnutí částky 9.636 K 20 h, použil okresní soud nesprávně zákona v ustanovení § 2 nařízení č. 157/1939 Sb. z. a n. a vykročil ze své trestní moci (§ 281, č. 11 tr. ř.). Stalo se tak k újmě Otty a Bedřišky S.

Bylo proto vyhověno zmateční stížnosti na záštitu zákona podané generální prokuraturou podle § 33 tr. ř. a podle § 292 tr. ř. uznáno právem, jak se stalo.

Čís. 6409.

K otázce ukládání trestu při souběhu trestných činů.

Ustanovení § 35, odst. 2 a § 267, odst. 2 tr. z. uvádí výjimky z absorpční zásady, stanovené v §§ 34, 35, odst. 1 a § 267 tr. z., ve prospěch zásady kumulační. Tato platí zejména, je-li mezi sbíhajícími se trestnými činy čin, na který je uložen některý z trestů, uvedených v § 35, odst. 2 a § 267, odst. 2 tr. z. Tu se má uložiti vedle trestu na svobodě za přísnější trestný čin též tento trest.

Nezbytným předpokladem pro vyslovení ztráty práva volebního je odsouzení pro trestný čin, u něhož může tento účinek podle platných ustanovení nastati. Tomu tak není ani u činů trestných podle zákona č. 178/1924 Sb. z. a n. (o úplatkářství) ani u přestupku podle § 522 tr. z.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1939, Zm II 268/39.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku krajského soudu v N., jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem úplatkářství podle § 2, odst. 1 zák. č. 178/1924 Sb. z. a n. a přestupkem proti veřejné mravopočestnosti podle § 522 tr. z., takto právem:

Rozsudkem krajského soudu v N. byl porušen zákon:

1. v ustanovení § 267, odst. 2 a § 522 tr. z., pokud nebylo uznáno vedle trestu na svobodě též na peněžitý trest za sbíhající se přestupek podle § 522 tr. z.,

2. v ustanovení § 3, č. 3, odst. 1. zákona č. 75/1919 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky ministra vnitra č. 123/1933 Sb. z. a n., pokud byla vyslovena ztráta práva volebního do obcí.

Výrok o ztrátě práva volebního se zrušuje jako zmatečný.

Důvody:

Rozsudkem krajského soudu v N. byl obžalovaný uznán vinným přečinem úplatkářství podle § 2, odst. 1 zák. č. 178/1924 Sb. z. a n. a přestupkem proti veřejné mravopočestnosti podle § 522 tr. z. Byl odsouzen podle § 2, odst. 1 zák. č. 178/1924 Sb. z. a n. s použitím § 260, písm. b) tr. z. a se zřetelem na § 267 tr. z. do tuhého vězení na tři týdny doplněného jedním postem. Zároveň byla podle zákona ze dne 18. března 1920 č. 163 Sb. z. a n. vyslovena ztráta práva volebního na jeden rok. Rozsudek nabyl právní moci, když byla rozhodnutím zrušovacího soudu ze dne 10. listopadu 1939 zamítnuta zmateční stížnost podaná obžalovaným do výroku o vině, jako opožděné odmítnuto jeho odvolání z výroku o ztrátě práva volebního a vyhověno odvolání státního zastupitelství podanému jediné z výroku o podmíněnosti odsouzení.

1. Obžalovaný byl odsouzen týmž rozsudkem pro přečin a pro přestupek. Podle ustanovení § 267 tr. z., jehož také použil krajský soud, má se, »spáchal-li vyšetřovanec více přečinů nebo více přestupků, na něž se vztahuje totéž vyšetřování a odsouzení, anebo sejdou-li se takovým způsobem přečiny a přestupky, užíti toho zákona, který mezi těmito trestnými činy ustanovuje nejdelší trest, avšak přihlížejíc i k činům ostatním«. Platí tudíž (§§ 34, 35, odst. 1 a § 267 tr. z.) pro ukládání trestu při souběhu trestných činů zásada absorpční, upravená v ten způsob, že se má vzíti za základ trestní sazba, stanovená na nejtěžší trestný čin, tedy sazba nejpřísnější, a k ostatním sbíhajícím se trestným činům se při tom má přihlížeti jako ke všeobecné okolnosti přitěžující [§ 44, písm. a), b), § 263, písm. l) tr. z.]. Tato zásada však není uplatněna bezvýjimečně. V § 35, odst. 2 a v § 267, odst. 2 tr. z. jsou z ní uvedeny výjimky ve prospěch zásady kumulační. Zásada posléz uvedená platí podle zmíněných zákonných ustanovení zvláště tehdy, je-li mezi sbíhajícími se trestnými činy takový, na který je uložen některý z těchto trestů majetkových: trest peněžitý, propadnutí, ztráta práv a daných povolení. V takovém případě se tedy má vedle hlavního trestu ukládati vždy také trest posléze zmíněný.

Na přestupek podle § 522 tr. z., na který uznal krajský soud vedle přečinu úplatkářství, je v zákoně stanoven trest na penězích. Měl tudíž býti uložen vedle trestu na svobodě za přísněji trestný přečin též peněžitý trest. Tím, že krajský soud, nepouživ ustanovení § 260, písm. a) tr. z., neuznal proti předpisu zákona též na peněžitý trest za sbíhající se přestupek podle § 522 tr. z., porušil zákon v ustanovení § 267, odst. 2 a § 522 tr. z.

2. Zákon však byl porušen též výrokem, jímž byla podle zákona ze dne 18. března 1920, č. 163 Sb. z. a n. vyslovena ztráta práva volebního.

Podle ustanovení § 3, odst. 1, č. 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n. — ve znění vyhlášky ministerstva vnitra č. 123/1933 Sb. z. a n., jíž bylo podle zmocnění čl. IV zákona č. 122/1933 Sb. z. a n. vyhlášeno úplné znění uvedeného zákona v úpravě, provedené pozdějšími zákony, zejména též zákonem č. 163/1920 Sb. z. a n., jehož se rozsudek dovolává — jsou vyloučeni z práva voliti, kdož byli pravoplatným rozsudkem trestního soudu odsouzeni pro takový zločin nebo pro takový přečin anebo přestupek, pro který podle platných ustanovení nastává ztráta práva volebního do obcí. Druhý odstavec č. 3 zmíněného paragrafu pak stanoví, že »není-li zvláštním zákonem výslovně ustanoveno, že ztráta práva volebního nastává bezpodmínečně, může býti tato ztráta vyslovena jen tehdy, byl-li trestný čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných«. Nezbytným předpokladem pro vyslovení ztráty práva volebního do obcí je tedy odsouzení pro trestný čin, pro který podle platných ustanovení může tento účinek nastati. Činy trestné podle zákona č. 178/1924 Sb. z. a n. — tudíž ani přečin, jímž byl obžalovaný uznán vinným — ani přestupek podle § 522 tr. z. nejsou takovými činy a nemůže proto při odsouzení pro ně býti podle platného práva vyslovena ztráta práva volebního. Vyslovil-li krajský soud přes to ztrátu práva volebního pro uvedené trestné činy, učinil tak nezákonně.

Kdežto se porušení zákona, dolíčené pod č. 1., nestalo v neprospěch obžalovaného — takže odpadá další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. vzhledem k zásadě vyslovené v tomto zákonném ustanovení — utrpěl odsouzený nezákonným výrokem o ztrátě práva volebního újmu.

Bylo proto vyhověno zmateční stížnosti podané generální prokuraturou podle § 33 tr. ř. na záštitu zákona a podle § 292 tr. ř. uznáno, jak se stalo.

Čís. 6410.

Držitel, který chrání svoji držbu, ježto by soudní pomoc přišla pozdě (§ 344 obč. z.), tím, že přiměřeným násilím odstraní překážku jejího výkonu a působí na rušitele, aby nebránil jejímu výkonu, se nedopouští ani přestupku podle § 468 tr. z., ani útisku.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1939, Zm I 434/39.)